

Campagne-effectmonitor coronavirus

De campagne 'Alleen samen' over de basisregels, de campagne '(zelf)testen en thuisblijven' en overige inzichten met betrekking tot de coronacrisis

20 mei 2022

MANAGEMENTSAMENVATTING

Afname aantal coronagevallen

De helft van de Nederlanders heeft inmiddels corona gehad, waarvan ongeveer één op de zeven in de laatste twee maanden. Dit laatste is een aanzienlijke afname ten opzichte van begin april, bijna de helft had toen in de laatste twee maanden corona gehad.

Meer mensen maken zich zorgen

Het aandeel mensen dat (heel erg) bezorgd is over het coronavirus is sinds begin april weer iets gestegen naar drie op de tien mensen. Meer mensen maken zich momenteel zorgen over achterstanden bij schoolgaande kinderen en over de druk op de zorg. Ook is er een stijging te zien van mensen die zich zorgen maken over de werkzaamheid van de coronavaccins.

Mensen zien in hun omgeving een daling van de naleving van adviezen

Sinds december is er een daling te zien in de naleving van adviezen en maatregelen. Op dit moment geeft nog slechts een kwart van de mensen aan dat de meerderheid of vrijwel iedereen in hun omgeving zich aan de huidige adviezen houdt. Voor het eerst sinds de start van de coronapandemie in 2020 is dit kleiner dan het aandeel dat aangeeft dat vrijwel niemand in hun omgeving zich nog aan de adviezen houdt.

Handen wassen blijft stabiel hoog

Het aandeel dat meestal of alle keren handen wast blijft stabiel met acht op de tien mensen. Het is een advies dat men overwegend nuttig en belangrijk vindt. Handen wassen is voor de meerderheid makkelijk uit te voeren en sinds februari vinden ook meer mensen het prettig om dit advies te volgen.

Gebruik mondkapjes afgenomen

De daling van het gebruik van mondkapjes na het afschaffen van de mondkapjesplicht zet zich verder door. Zo is het aandeel dat de afgelopen week in het OV een mondkapje droeg, gedaald van drie op de tien naar twee op de tien mensen. De situatie waarin men het meest mondkapjes droeg is tijdens bezoek aan mensen die zich zorgen maken over hun gezondheid. Drie op de tien mensen heeft dit de afgelopen week gedaan, een lichte daling ten opzichte van begin april.

Dragvlak mondkapje in vliegtuig en op het vliegveld redelijk groot

Drie op de tien mensen geeft aan dat ze in de afgelopen week een mondkapje hebben gedragen in het vliegtuig of op het vliegveld. Hier is het dragen van een mondkapje nog steeds verplicht. Ongeveer de helft van de Nederlanders vindt het overwegend goed en belangrijk om hier een mondkapje te dragen. Wel is er ook een grote groep Nederlanders die twijfelt aan het nut van deze maatregel en vindt ongeveer de helft het onprettig om hier nog een mondkapje te moeten dragen.

Aandeel dat geen handen schudt neemt af

Het aandeel mensen dat geen handen schudt neemt af sinds februari. Op dit moment geven vijf à zes op de tien mensen aan geen handen te schudden. Dit lag in februari nog op bijna acht op de tien mensen.

Aandeel dat hoest of niest in de elleboog blijft stabiel

De helft van de mensen blijft hoesten of niezen in de elleboog, dit is stabiel ten opzichte van begin april.

Aandeel dat ruimtes ventileert toegenomen

Zeven op de tien mensen ventileert ruimtes meestal of altijd bij gebruik. Dat is een toename ten opzichte van begin april toen zes op de tien mensen dit deden. Het aantal mensen dat ruimtes altijd ventileert bij gebruik is toegenomen tot drie op de tien mensen. Dit hangt vermoedelijk samen met het mooie lenteweer van de laatste tijd.

Draagvlak om afstand te houden van anderen neemt verder af

Sinds het begin van dit jaar is het draagvlak om afstand te houden van anderen steeds verder afgenomen. Op dit moment geven vier op de tien mensen aan dat ze nog 1,5 meter afstand houden van mensen die ze niet (goed) kennen. In januari gold dit voor zeven op de tien mensen. Het belang om afstand te houden van vrienden en familie is eveneens sterk afgenomen sinds januari, van ongeveer vier op de tien naar bijna één op de tien mensen. Tegelijkertijd vinden ook steeds meer mensen het geen probleem om hun dierbaren te omhelzen of te zoenen als begroeting. Dit geldt inmiddels voor meer dan de helft van de Nederlanders.

Thuiswerken verder gedaald

Na de opheffing van het thuiswerkadvies op 15 februari zagen we dat het aandeel mensen dat (deels of volledig) thuiswerkt begin april al bijna was gehalveerd naar vijf op de tien mensen. Dit aandeel is momenteel verder gedaald naar vier op de tien mensen. Acht op de tien mensen die kunnen thuiswerken hebben hierover afspraken gemaakt met hun werkgever. Dit is een stijging ten opzichte van begin april toen twee op de drie mensen afspraken hadden gemaakt. Er is met name een stijging te zien in afspraken over welke dagen men thuiswerkt. Vier op de tien mensen hebben hier afspraken over gemaakt.

Externe peilingen

Uit onderzoek van onder andere Nivel blijkt dat naar schatting 20 procent tot 37 procent van de coronapatiënten te maken kreeg met het post-COVID-syndroom, ook wel Long-COVID genoemd. Dit percentage varieert afhankelijk van verschillende meetmethodes en definities die worden gehanteerd.

Draagvlak coronabeleid redelijk hoog

Twee op de drie mensen vinden het goed dat de overheid onlangs alle maatregelen heeft versoepeld. Vier op de tien mensen geven daarbij wel aan dat ze van mening zijn dat de Rijksoverheid mensen nog te veel beperkt in hun vrijheid met maatregelen ten aanzien van het coronavirus. Het aandeel mensen dat denkt dat de huidige adviezen en maatregelen helpen bij het afremmen van het coronavirus is gedaald naar vier op de tien mensen.

Blijvende behoefte aan informatie over het virus en adviezen

Ongeveer zes op de tien mensen vinden het belangrijk dat de Rijksoverheid actuele informatie blijft geven over het virus en adviezen hoe hier mee om te gaan. De helft vindt de Rijksoverheid een betrouwbare bron van informatie over het coronavirus. Het aandeel mensen dat vindt dat de Rijksoverheid te weinig communiceert over het coronavirus, is iets toegenomen sinds begin april tot twee op de tien mensen. Eenzelfde deel vindt dat de overheid juist te veel communiceert, terwijl zes op de tien mensen van mening zijn dat de Rijksoverheid precies genoeg communiceert.

Externe peilingen

Na ruim twee jaar pandemie zijn zes op de tien mensen niet meer bang voor een nieuwe coronagolf, terwijl een derde van de Nederlanders dit nog wel vreest.

Huidig testbeleid bij een grote groep nog onbekend

Testen bij de GGD hoeft sinds 11 april niet meer voor iedereen. Dit geldt alleen nog voor specifieke doelgroepen zoals zorgmedewerkers en mensen met een kwetsbare gezondheid. Voor de rest van de mensen volstaat het om een zelftest te doen bij klachten. Ongeveer een derde van de mensen is zich niet van deze situatie bewust. Daarbij denkt ongeveer de helft van de mensen ten onrechte dat ze na een positieve zelftest ook altijd nog een test moeten doen bij de GGD.

Testbereidheid bij klachten gedaald

Ondanks de versoepeling van het testbeleid stabiliseert het aandeel mensen dat het (heel) belangrijk vindt om zich te (zelf)testen bij klachten. Dit ligt op ongeveer zes op de tien mensen, net als tijdens de meting eind maart. Wel zien we een verdere daling van mensen die zich daadwerkelijk (zelf)testen bij klachten. Ongeveer tweederde van de mensen met klachten heeft zich niet getest met een zelftest (of zich laten testen bij de GGD). Eind maart lag dit nog op ongeveer de helft.

Daling gebruik zelftesten

Ongeveer één op de zeven mensen heeft de laatste week een zelftest gebruikt. Dit lag eind maart nog op één op de vier mensen. Vier procent heeft zich in de laatste week laten testen bij de GGD. Mensen staan nog steeds overwegend positief ten opzichte van zelftesten. Dit wordt door de meerderheid ervaren als goed, belangrijk, nuttig en makkelijk om zelf te doen. Daarnaast ervaart men de zelftest ten opzichte van eind maart vaker als betrouwbaar.

'Gevaccineerd zijn' belangrijkste reden om niet te (zelf)testen

In vergelijking met februari geven meer mensen aan dat (deels) gevaccineerd zijn een reden is om zich niet te laten testen. Dit is met één op de vijf mensen de meest genoemde reden. Ook het aandeel mensen dat zich vanwege kosten niet (zelf)test is toegenomen. Eén op de tien mensen noemt deze reden. 'Anderen niet ziek willen maken' en 'zeker willen weten of men geen corona heeft' blijven de belangrijkste redenen om zich wel te (laten) testen.

Kennis isolatieregels redelijk hoog

Zeven op de tien mensen weten dat je bij coronaklachten thuis moet blijven totdat je een negatieve (zelf)testuitslag hebt. Ook weten zeven op de tien mensen dat je thuis moeten blijven en geen contact mag hebben met huisgenoten als je corona hebt (in isolatie). Dat is een lichte daling ten opzichte van eind maart. Acht op de tien mensen weten dat je minimaal vijf dagen in isolatie moet als je corona hebt, totdat je 24 uur geen coronaklachten meer hebt.

Rijksoverheid minder gebruikt als informatiebron

Zeven op de tien mensen weten waar ze terecht kunnen voor informatie over de isolatieregels en over testen. Bijna één op tien mensen heeft hier de laatste maand ook daadwerkelijk informatie over gezocht. Dat is een halvering ten opzichte van eind maart. De GGD, Rijksoverheid en het RIVM worden het meest genoemd als informatiebronnen. Het aandeel mensen dat in de laatste maand informatie haalde bij de Rijksoverheid is gedaald van ongeveer de helft tot een derde. Het aandeel dat te rade ging bij de huisarts verdubbelde juist naar twee op de tien mensen.

Communicatieve werking

De advertentie 'Herhaalprik' wordt door ongeveer vier op de tien mensen herkend, dat is bovengemiddeld voor printuitingen van de Rijksoverheid. De waardering van de uiting ligt met een 6,8 onder de benchmark. Op alle aspecten doet de deze campagne het minder goed dan de meeste andere Rijksoverheids-campagnes. De boodschapoverdracht van de advertentie is eveneens ondergemiddeld.

De totale herkenning van de social media campagne 'Isolatie' ligt onder het gemiddelde voor Rijksoverheids-campagnes zonder inzet van tv en wordt door ongeveer drie op de tien mensen herkend. Dit ligt rond het gemiddelde voor een campagne met alleen online uitingen. De totale waardering van de campagne ligt met een 7,3 net onder de benchmark. De waardering van de meeste creatieve aspecten is op het niveau van andere campagnes.

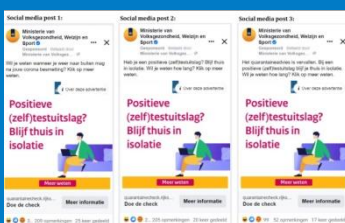

Weinig animo bij groep die nog geen booster of herhaalprik heeft gehaald

Ruim de helft van de mensen heeft alle vaccinaties ontvangen, inclusief boosterprik en/of herhaalprik (die alleen geldt voor 60-plussers en voor mensen met een kwetsbare gezondheid). Van degenen die wel al gevaccineerd zijn, maar op dit moment nog geen booster of herhaalprik hebben gehaald, geeft tweederde aan dit waarschijnlijk/zeker ook niet van plan te zijn. Bijna de helft van deze groep geeft aan dat ze 'klaar zijn met al die vaccinaties', terwijl ook veel mensen twijfelen over de veiligheid en effectiviteit van de vaccins. Ook zeggen veel van hen te vertrouwen op hun eigen immuunsysteem.

Externe peilingen

- Ruim één op de vijf jongeren tussen 12 en 25 jaar dacht er tijdens de tweede lockdown (dec 2021-feb 2022) serieus over na om een einde aan hun leven te maken.
- Veel jongeren hadden tijdens de tweede lockdown last van psychische klachten (43 procent), stress (55 procent) en lichamelijke klachten die mogelijk kwamen door stress (58 procent).

Publicatiedatum: 20 mei 2022
Dataverzameling: 12 t/m 15 mei
(basisregels) en 9 t/m 11 mei 2022 (testen & quarantaine)

Meer informatie of vragen?
communicatiecovid@minvws.nl